

Doma

Aktivnosti v, vremensko muhastem, aprilu je bilo precej, zaključili pa smo jih s prvomajskimi proslavami, nagovori in drugimi načini praznovanja praznika dela.

Mesec nismo začeli prvoaprilsko, prav resne teme smo obravnavali na seji izvršnega odbora SKEI Slovenije. Vodje pogajalskih skupin so poročali o poteku pogajanja za kolektivne pogodbe dejavnosti, člani izvršnega odbora so dobili informacije o dogajanjih v okviru ZSSS, seznanjeni so bili tudi s spremembami pokojninske zakonodaje. Nekaj poročanj se je nanašalo na mednarodne aktivnosti.

Pogajanja za kolektivne pogodbe dejavnosti so v povsem različnih fazah. Skupni jim je to, da se delodajalci upirajo dogovarjanju o regresu za letni dopust za leto 2025 in seja republiškega odbora bo zagotovo zelo pestra. Še vedno se sestajata dve strokovni skupini, ki obravnavata normativi del KPD, rezultat dogovorov bodo obravnavali člani izvršnega odbora in potrdili, ali zavrnil, predlagane spremembe.

V podjetjih, kjer imamo organiziran sindikat, pogajanja o regresu za letni dopust za leto 2025 potekajo, dogovorjeni zneski se gibljejo okrog številke 2000€ in več. Ja, tako pomembno je, da je v podjetju organiziran sindikat!

Sestala se je tudi komisija za šport, kulturo in rekreacijo, ki je na seji govorila predvsem o usmeritvah delovanja komisije v naslednjem mandatnem obdobju, dogovorili pa so se tudi, da bodo pregledali pravilnik, ki se navezuje na športne igre in ga poskusili nadgraditi s športnimi aktivnostmi, ki bodo dostopne širšemu članstvu (predvsem letne športne igre). Pregled pravilnika se bo opravil v jesenskem času.

SKEI Slovenije že tradicionalno sodeluje na mednarodnem tekmovanju varilcev, kjer se poleg promocije na dogodku izvede tudi novinarska konferenca. Letos je bilo 9. maja na Celjskem sejmu. Dogodek je bil odlično obiskan, prijavljenih je bilo rekordno število varilcev.

V okviru projekta Incremental, katerega pomemben partner je tudi SKEI Slovenije, je bila na Fakulteti za upravo izvedena prva (od treh) delavnica. Ponudila je zakonske okvirje in smernice NIJZ s področja upravljanja s psihosocialnimi tveganji na delovnih mestih in pomembnosti duševnega zdravja pri zaposlenih. Predavali sta dr. Valentina Franca in Karmen Stariha (NIJZ).

Izvedeni bosta še dve delavnici. Ena v juniju in druga v jesenskem času. Nosilka delavnic bo Mateja Gerečnik.

Še se najdejo sindikalne podružnice, ki organizirajo skupščine, na katerih članom poročajo o delovanju in poslovanju. Čisto polna dvorana članov SKEI Slovenije je bila na skupščini KSP ETI in ETI Proplast. Hkrati s poročanjem so člani dobili še krajši seminar, kajti znanja ni nikoli dovolj.

Gorenjska je bila tokratna gostiteljica 12. državnega prvenstva v kegljanju SKEI Slovenije – memorial Elvedina Terziča, ki je bilo na Jesenicah, 12.4.2025.

Rezultate najdete tukaj: https://skei.si/skei/komisije_skei/sportne_dejavnosti/

Konec meseca je prinesel možnost za dolge počitnice, sindikalisti pa smo ob kresovih in na prvomajskih prireditvah opozarjali na krivice in opominjali prisotne, da je združevanje in vključevanje pomembno.

Boris Štriker – Koroška

Jakob Gašpir - Posavje

Žan Zeba – Velenje

Mateja Gerečnik – Zasavje

Voščilo predsednice SKEI Slovenije, Lidije Jerkič, pa je povzelo vse:

» Tako v Sloveniji kot v večini držav sveta bomo jutri zaznamovali praznik dela. Pri nas smo ga začeli praznovati med prvimi, že leta 1890, kot

državni praznik pa je bil uzakonjen leta 1948. S praznovanjem je pri nas poleg jutranjih budnic, nošnje nageljnov, prižiganja kresov na predvečer povezan še en običaj, postavljanje mlaja.

1. maj je spomin na krvave delavske demonstracije v začetku maja 1886 v Čikagu, ko so delavci zahtevali 8-urni delavnik. V spopadih s policijo je bilo ubitih več ljudi, pet delavcev obsojenih na smrt in trije na dosmrtno ječo. Ti dogodki so bili le uvod v dolgotrajne bitke za boljši položaj delavk in delavcem, za mnoge druge žrtve in tragične usode tistih, ki so se upali in ki so znali.

Če se kdo sprašuje, ali ima praznik dela še smisel, ni nikoli prav razumel, kako smo do položaja, ki ga imata danes delavka ali delavec, sploh prišli. Naj vam priključim v spomin sliko žebljarske družine v Kropi pred dobrimi 100 leti. Ves dan, vsa družina v temi ob ognjišču, po 12 ur z bednimi prihodki in življenjem do 40. leta. Ker več niso zdržali.

Da, danes smo drugačna družba. A ni samoumevno, da imamo jutri in pojutrišnjem praznik, da delamo 40 ur na teden, da je plačilo redno in prispevki plačani, da je delo omejeno na 40 let in pokojnine zagotovljene, da si lahko vzamemo čas za delo, druženje, družino in dopust in še dosti je tega

Zadovoljni z doseženim ne bomo nikoli. Zato si v ZSSS vsak dan in neprestano prizadevamo opozarjati na nove izzive: na primerno plačilo, na možnosti izobraževanja, na varno delo, na nove oblike dela, ki tiho izpodrinjajo redno delo – platformno delo, agencijsko delo, prisilno podjetništvo ali pa izogibanje davkom. Na nujnost skrbi za starejše, dolgotrajno oskrbo in varnost pokojnin. Na javno zdravstvo, javno šolstvo. Na storitve, dostopne za vse, ne le za tiste, ki imajo veliko denarja. Delo in kapital nista enakovredna partnerja. Nikoli ne bosta in še vedno je denar sveta vladar. Vsak napredek je zato dodatno težak, včasih nemogoč.

Slovenija je socialna država. Ponosni smo lahko na našo skupnost, ki se vedno izkaže v nesrečah in katastrofah. Spomnimo se nedavnega velikega požara na Krasu, spomnimo se poplav pred dvema

letoma ali pa vsakdanjih zgodb nesebične pomoči prijateljem, znancem ali pa popolnim tujcem. Znamo in zmoremo. Zahvaljujoč tudi sindikatom smo država, v kateri radi živimo. V zadnjih nekaj letih smo sindikati dodatno uspeli narediti velike korake pri minimalni plači, poklicnih boleznih, zaščiti delavk in delavcev skozi zakon o delovnih razmerjih, pa tudi pri mehkem prehodu v upokojevanje s ciljem, da bodo naše pokojnine varne in bo sistem varen tudi za tiste, ki šele začenjajo z delom. Zasluga za to gre tudi posluhu drugih dveh socialnih partnerjev in odločevalcev v politiki., a brez sindikalnih pritiskov, opozoril in pogajanj ne bi šlo.

Naj zato s tega mesta pozovem, da se v čim večjem številu aktivno vključite v sindikalna prizadevanja za boljši jutri, v združevanje za boljši danes in varnejši jutri. Ne, ni dovolj biti pasiven opazovalec ali kritik. Bodite skupaj z nami aktivni soustvarjalec oziroma soustvarjalka svojega položaja.

Zato kličem: Živel praznik dela! Živela 1. In 2. maj!«

Ekonomski in demografski podatki

Za gospodinske odjemalce so se povprečne cene zemeljskega plina v četrtem četrtletju 2024 v primerjavi s tretjim četrtletjem znižale za 3 %, za negospodinske pa povišale za 13 %. Cene električne energije so se za gospodinjstva znižale za 12 %, za negospodinjstva pa povišale za 7 %.

Na mesečni ravni se je število registracij povečalo za 6,3 %, število stečajev pa upadlo za 9,6 %.

Skupna vrednost industrijske proizvodnje je bila za 1,5 % nižja kot januarja. V rudarstvu se je znižala za 14,7 % in v predelovalnih dejavnostih za 1,8 %, medtem ko se je v oskrbi z električno energijo, plinom in paro zvišala za 3,6 %. Na mesečni ravni je pri proizvodih za investicije upadla za 3,0 % in pri proizvodih za široko porabo za 0,7 %, medtem ko se je pri proizvodih za vmesno porabo zvišala za 0,1 %.

V primerjavi z lanskim februarjem se je vrednost industrijske proizvodnje znižala za 2,4 %. V rudarstvu je upadla za 22,3 % in v predelovalnih dejavnostih za 3,8 %, v oskrbi z električno energijo, plinom in paro pa se je dvignila za 12,1 %.

V primerjavi z januarjem je bilo delovno aktivnih za 0,2 % več. Njihovo število se je najizraziteje povečalo v gradbeništvu, in sicer za 0,7 %. Število delovno aktivnih v mestnih naseljih je ostalo skoraj enako.

V primerjavi s plačo za januar je bila povprečna bruto plača za februar 2025 nižja – nominalno za 1,4 % oz. realno za 1,7 %.

Primanjkljaj sektorja država je v letu 2024 znašal 630 milijonov EUR ali 0,9 % BDP, bruto dolg pa 44.895 milijonov EUR ali 67,0 % BDP.

Mesečna stopnja anketne brezposelnosti je bila po eksperimentalnih ocenah marca 3,2-odstotna, približno enaka kot mesec prej in za 0,2 odstotne točke nižja kot v lanskem marcu.

Ocenjujemo, da je bilo v letošnjem marcu brezposelnih približno 33.000 oseb, starih 15–74 let, od tega 45 % moških in 55 % žensk. Stopnja anketne brezposelnosti je bila med moškimi 2,6-odstotna, med ženskami pa 3,9-odstotna.

V primerjavi s plačo za januar je bila povprečna bruto plača za februar 2025 nižja – nominalno za 0,5 % in realno za 0,8 %. V primerjavi z lanskim februarjem pa je bila višja, in sicer nominalno za 4,4 % ter realno za 2,8 %.

Lani je bilo v Sloveniji 944.008 delovno aktivnih, kar je bilo največ od leta 1991 naprej oz. za 27 % več kot leta 1997, ko jih je bilo najmanj. V zadnjih letih se spreminja struktura delovno aktivnega prebivalstva. Leta 2010 je bilo med delovno aktivnimi v Sloveniji 92,6 % državljanov Slovenije, lani je ta delež upadel na 84,3 %. Delež delovno

aktivnih z državljanstvom katere izmed preostalih članic EU se je v tem obdobju gibal med 0,5 % in 2,1 %, medtem ko delež tistih z državljanstvom drugih držav narašča – lani jih je bilo med vsemi delovno aktivnimi 13,7 %.

Skoraj 70 % delovno aktivnih mladih, starih 15–34 let, je bilo lani zaposlenih za nedoločen čas. Desetina delovno aktivnih mladih je menila, da večina njihovih spretnosti presega zahteve za delo, ki ga opravljajo. 16 % mladih je v preteklosti opustilo ali zamenjalo vsaj en izobraževalni program.

Cene življenjskih potrebščin so se na letni ravni v povprečju zvišale za 2,3 %, na mesečni ravni pa za 1,3 %. Letno inflacijo so najbolj zvišale podražitve hrane in brezalkoholnih pijač, medtem ko so k mesečni rasti cen največ prispevali dražji počitniški paketi.

Poslana strokovna gradiva

- Sindikalna lista za april 2025

Aktivnosti v sindikalnih podružnicah

- Bartec Varnost, Zagorje – pogajanja za PKP, podpis dogovora o delovanju sindikalne podružnice
- Vse sindikalne podružnice – pogajanja za regres za letni dopust za leto 2025
- Večina sindikalnih podružnic – pogajanja za plače

22. april, svetovni dan Zemlje

Svetovni dan Zemlje zaznamujemo 22. aprila, letos že 55-ič. Tokratno geslo Naša moč, naš planet postavlja v ospredje kolektivno moč posameznikov in skupnosti pri doseganju pozitivnih sprememb. Poudarja tudi spodbujanje globalnega prehoda na obnovljive vire energije, s ciljem potrojiti svetovno proizvodnjo čiste električne energije do leta 2030.

Čedalje več elektrike pridobljene iz sončne in vetrne energije

Skoraj polovico potreb po energiji v Sloveniji pokrijemo z uvozom, v letu 2023 je bil delež uvožene energije 48-odstoten. V strukturi oskrbe z energijo sicer prevladujejo naftni proizvodi s 34-odstotnim deležem, sledita jedrska energija (23 %) ter energija iz obnovljivih virov skupaj s hidroenergijo (nekaj manj kot 21 %). Pri bruto končni rabi energije je Slovenija leta 2023 s 25,1 % prvič (brez uporabe mehanizma statističnega prenosa) presegla 25-odstotni delež energije iz obnovljivih virov (OVE).

V Sloveniji smo leta 2023 največ električne energije proizvedli v jedrski elektrarni in hidroelektrarnah (po 35 %), medtem ko smo je v termoelektrarnah pridobili 23 %, v sončnih in vetrnih skupaj pa nekaj manj kot 7 %. Delež tako pridobljene električne energije se v zadnjih letih povečuje; še leta 2014 je znašal le nekaj več kot 1 %.